השחקנית
דיקלום שיר מלווה במימיקה מאת משורר האידיש הנודע משה פפירניקוב.

יהודית ויינהולץ, או כפי שהיא מוכרת יותר לקהל התל־אביבי: יהודית המשוגעת. היא נמצאת ברגע זה בשיאו של

„בגלל נוכל רומני הפכתי ממורה לספרות לקבצנית", אומרת

לפני שש שנים החליט בעל־הבית ליד בית־הכנסת הגדול, להפוך את בית ה־מגורים לבניין מישרדים. הוא פינה את כל הדיירים וביניהם גם את יהודית.

הזקנה התנגדה לפינוי, אך דבר לא עזר לה, לא היה מי שיעמוד לצידה ו־היא הושלכה לרחוב.

תחילה התגוררה על אחד הספסלים בשדרות־רוטשילד, אך עם בוא החורף העתיקה מגוריה לפסג' בכיכר המושבות.

שם עברה את החורף. העוברים בפסג' התלוננו על הריחות שהיא מעלה בעת שבישלה בפתיליה הקטנה שלה בתוך ה־פסג'. פקחי העיריה פינו אותה גם משם.

מאז נודדת יהודית מכניסה אחת ל־שניה לאורך רחוב אלנבי.

שפתה מצוחצחת, בעלת מיבטא רוסי קל, כיאה למורה לספרות מהעלייה השנייה.

„עזבתי את בית־הספר, כי רציתי להיות שחקנית," מציגה הזקנה את גירסתה על עברה, „כולם נלחמו, כדי לקבל אותי, גם הבימה, גם הקאמרי. אבל התפקידים לא מצאו חן בעיני. אני עוד מחכה לתפקיד הגדול שלי."

„היו לי כבר תפקידים," היא נזכרת ועיניה מביטות הרחק לנבכי דמיונה, „הופעתי לפני קהל גדול, איזה מחיאות כפיים קיבלתי! כולם העריצו אותי!"

ועד ליום בו תופיע בתפקיד הגדול ו־הנכסף ממשיכה יהודית בהופעות היחיד שלה לפני קהלה הפרטי.

במדינה

בעלי חיים

המין הבלתי אנושי

אביתר שפי החליט לקפוץ ליומית. ב־חוץ היה חם ולח, והטיילת התל־אביבית אותה תרש בפעם השלישית לא הציעה באותו יום שום ביקיני מסעיר במיוחד. המחשבה על חלל בית־הקולנוע הממוזג, שיכנעה אותו כי זהו המקום הנאות ל־בילוי שעות אחרי־הצהרים.

הבחירה נפלה על הסרט המלמד כיצד תגיע סוף־סוף אחרית הימים, כאשר ה־חרקים בהמוניהם יחסלו את כל המין ה־אנושי.

אביתר (25) צלם לעת מצוא, הגיע ל־קופה כחצי שעה מוקדם מדי, קנה כרטיס והסתובב באזור עד לתחילת הסרט.

הוא ירד למעבר בין שתי חצרות יש־נות, מנסה לחתוך לרחוב שמנגד. בדיוק כשניסה לטפס על הגדר שהפרידה בין החצר לרחוב, שמע יללה מקפיאת דם של חתול.

מורעלת חרה. הוא הביט סביבו ו־הבחין בפינת החצר בחתולה שרועה על צידה, כל גופה דועד בעווית ופיה מלא קצף. משני צידיה של החתולה, ניצב חתול זכר והביט בה חסר אונים. ביטנה של החתולה היתה תפוחה ופיטמות דדיה גדולות וב־ולטות. היא היתה בהריון.

הילות הלכו ונחלשו, הזכר קרב אליה וניסה להרימה. משלא עלה בידו והיא

חתול נוחן מעל חתולה גוועת
המין־האנושי נגד המין־החתולי

צנחה חזרה, החל ללקק ברוך את פניה שטופות הקצף.

בשלב זה התערב קול אנושי במחזה. „תראי, תראי," אמר במיבטא בולגרי נשי, „מיסכנה בהריון והם הרעילו או־תה."

מכות רוצחים. „זה ממש פשע, ה־פקחים האלה," ענה קול נשי מעבר ל־גדר, „במקום לפזר את הרעל ולחכות סה עד שהחתולים ימותו, הם זורקים את הרעל והולכים להם."

אביתר הציץ סביבו בזהירות. בכמה פינות של החצר נראו רבעים מכורסמים של גריל־עוף. רבעים שלמים, לא שאר־יות של עוף מבושל ששכנה חובבת חתו־לים השליכה.

„מה? הם התחילו כבר עוד פעם ל־השמיד חתולים?" נזרק קול גברי לוויכוח שהסתתר מאחורי הגדר.

„כן, זה סקנדל ממש," ענתה האשה ללא המיבטא, „הרי גם הקטנים מה ש־משחקים בחצר, יכולים לגנוב ברעל, אפי־לו הם יכולים לאכול אותו, אם אף אחד לא מסתכל!"

סוף העולם. „מה שאתם רואים זה כלום." התפרצה בחום בעלת־המיבטא, „הפקחים האלה, ויש עוד חתולים שלא מתו, אתם צריכים לראות איזה מכות הם מכניסים להם. עם מקלות, עם אבנים, כשהם חוזרים אחרי איזה חמש שעות, עם הרגליים, ממש סדיסטיקה. אחר־כך הם זורקים אותם לפחי־הזבל. אני בכיתי, בחיי, התחננתי לפניהם, אל תרביצו, תנו זריקה או משהו, אז הם צחקו לי בפנים ואמרו: ,גיברת, אם לא תתני לחתולים האלה כל כך הרבה אוכל אז הם לא יהיו כל כך חזקים וימותו יותר מהר'."

אביתר העביר את הרגל הראשונה ל־חצר השנייה, אסף את מצלמתו ולקח את עצמו משם מהר. למעלה, לאחד ש־עלה במדרגות שתה בקיוסק סמוך כוס סודה גדולה ונח שניות מיספר.

הסרט על החרקים שמשמידים את ה־מין האנושי היה לא נורמלי!

גב' מרפל ממוגרבי

ע גברים ושבים המזדמנים לאלנבי בשעות הערב המאוחרות, כשהרחוב ריק מאדם, פוגשים לעתים דמות קטנה גרוטסקית מעוררת צחוק ודמע.

האשה הקטנה והמצומקת, לבושה ב־גנדרנות בלוייה, כשבידיה שלושה דליים וכמה סלים, המהווים את כל רכושה. היא עומדת מתחת לאחד הפנסים ומדקלמת. משחקת בלהט לפני קהל דמיוני ומלווה את משחקה בתנועות ידיים רחבות. מפיה בוקעים שירים אידיים של משורר האידיש הנודע משה פפירניקוב. קולה הזקן רועד ונשבר לעיתים קרובות. היא אי־נה שמה לב למתעקבים לידה. משחקה מופנה לקהל הפרטי שלה, החי בדימיונה.

זהי יהודית, דלפונית האלנבי. הזקנה בעלת הדמיון המפתיע למרגרט רותפורד. השחקנית המגלמת את בלשית־הסרטים גב' מרפל. היא אינה קבצנית במלוא מובן המילה. מעולם לא פשטה יד. אך אם תבקש איזה נפש טובה לתת לה כמה פרוטות היא לא תסרב. כשאינה נעה ב־מעלה ובמורד אלנבי, היא יושבת על ספסל בשדרות רוטשילד, ומשוחחת ל־תומה עם קהל השומעים הבלתי נראה.

תפקיד קיים לקהל דמיוני

פ עם קראו לה יהודית ויינהולץ, אבל זה היה מזמן ואיש אינו זוכר שם זה. כולם זוכרים את השם יהודית הזקנה, או יהודית המשוגעת.

היא היתה מורה לספרות בבית־ספר עממי בתל־אביב. יש עוד כאלה הזוכרים אותה מאז. מספרים עליה שהיתה אשה מהודרת, ידעה להתלבש ולהיראות מצודדת.

באותה תקופה גרה בחדר קטן ליד בית־הכנסת הגדול. היא מספרת כי פע־שה איזה נוכל, עולה מרומניה, אשר הבטיח לה נישואין וכאשר הוציא ממנה את כל כספה, ברח. „בגלל זה השתגעתי," היא אומרת. בגלל התקפי הטירוף סולקה מבית־הספר בו לימדה.

הקבצנית
עם סיום המופע מדדה הזקנה על שלושת דלייה וצרור סליה אל הנדבות אותו קיבצה במשך היום תמורת דברי המאכל שהיא קונה בחנות. דוכן סמוך, מצביעה בכף שבידה על מבוקשה ומשלמת בכסף